

**Oświadczenie złożone
przez senatora Ryszarda Majera
na 13. posiedzeniu Senatu
w dniu 18 marca 2016 r.**

Oświadczenie skierowane do sekretarza stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, pełnomocnika rządu do spraw osób niepełnosprawnych Krzysztofa Michałkiewicza

Szanowny Panie Ministrze!

W Dzienniku Ustaw z dnia 17 listopada 2015 r., poz. 1866, opublikowany został tekst ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W swoim założeniu nowelizacja realizuje dwa zasadnicze cele: reguluje zagadnienia związane z wystawianiem legitymacji dokumentujących niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności oraz usuwa wątpliwości i uszczelnia system dokonywania obniżenia wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a w szczególności doprecyzowuje warunki obniżenia wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, tj. obowiązek udokumentowania zakupu fakturą, uregulowanie płatności w terminie oraz udokumentowania kwoty obniżenia przez nabywcę, jak również wskazuje obowiązki ewidencyjne sprzedającego. Założono także, że nowelizacja usunie wątpliwości interpretacyjne pojawiające się na tle obecnego brzmienia niektórych przepisów, zwolni zakłady opiekuńczo-lecznicze (analogiczne jak domy pomocy społecznej) z wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz wprowadzi zakaz egzekucji sądowej i administracyjnej środków zgromadzonych w zakładowym funduszu aktywności. Wejście w życie noweli przewidziano na dzień 1 lipca 2016 r., z wyjątkiem przepisów dotyczących legitymacji, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2016 r.

W ustawie szczególne znaczenie dla środowisk pracodawców osób niepełnosprawnych ma art. 22, w którym przewidziano, że wpłaty na fundusz ulegają obniżeniu z tytułu zakupu usługi, z wyłączeniem handlu, lub produkcji pracodawcy zatrudniającego co najmniej 25 pracowników. W projekcie zaproponowano zmianę polegającą na tym, że wpłaty na fundusz ulegają obniżeniu z tytułu zakupu produkcji lub usługi, z wyłączeniem handlu, najmu, dzierżawy lub leasingu, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez pracodawcę zatrudniającego co najmniej 25 pracowników. W opiniach wskazywano, że wprowadzenie zaproponowanych zmian ma na celu usunięcie wątpliwości, wyeliminowanie dotychczasowych nieprawidłowości oraz uszczelnienie systemu dokonywania obniżenia wpłat na fundusz. W trakcie prac nad nowelą zmieniono także kwoty wykorzystania ulg przy wpłatach do funduszu.

Zaproponowane zmiany zmniejszyły zakres ulg w zakresie wpłat do funduszu i tym samym zwiększyły obciążenia finansowe przedsiębiorców zatrudniających osoby niepełnosprawne. Już w opiniach sporządzanych na etapie tworzenia noweli wskazywano, że „wejście w życie zaproponowanej zmiany może wpłynąć na poziom zatrudnienia, ponieważ przedsiębiorcy ze względu na wyższe koszty mogą być mniej zainteresowani zatrudnianiem osób niepełnosprawnych. W projekcie ustawy nie wskazano również przesłanek uznania wybranych usług, które uprawniają do ulgi. Należy podkreślić, że obecnie przedsiębiorcy bardzo często korzystają z leasingu i najmu. W związku z powyższym uniemożliwienie obniżenia wpłat na fundusz o koszty np. leasingu może mieć doniosłe znaczenie dla decyzji przedsiębiorcy o zatrudnieniu. W związku z powyższym należy uznać, że zaproponowana zmiana ma istotne znaczenie dla działalności przedsiębiorców zatrudniających osoby niepełnosprawne i może ona mieć wpływ negatywny na poziom zatrudnienia tej grupy pracowników”.

Jak wynika ze stanowiska Platformy Integracji Osób Niepełnosprawnych, PION, wyrażonej w korespondencji kierowanej do mnie i osobistej interwencji pana Sebastiana Stelmaszyka, tylko w przypadku tego podmiotu brzmienie art. 22 (zmiana wartości ulgi z 80% do 50%) wspomnianej ustawy może skutkować ograniczeniem, a w efekcie likwidacją, miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami.

Ze względu na powyższe zwracam się z prośbą o informację, czy podobne sygnały wpłynęły do biura pełnomocnika od innych podmiotów zatrudniających osoby z niepełnosprawnościami. Bardzo proszę o informację, czy w opinii biura pełnomocnika zapisy noweli korzystnie wpływają na system rehabilitacji osób niepełnosprawnych, z uwzględnieniem możliwości ich zatrudnienia, i czy w pracach legislacyjnych jednostki przewiduje się jakiegokolwiek korekty tego stanu.

Ryszard Majer